

Näringsdepartementet
Christina Oettinger Biberg
103 33 Stockholm

Stockholm
2011-04-18

Vår referens
R. Källström

Dnr
N2010/7459/E

Remiss av Energimarknadsinspektionens rapport Övervakning och transparens på elmarknaden

Företagarna har fått ovan rubricerade förslag på remiss från Näringsdepartementet och vill lämna följande synpunkter.

Bakgrund

Med anledning av att Sverige även denna vinter upplevt produktionsbortfall inom elproduktionen, med stigande priser som följd, och de risker vi vet finns med samägd kärnkraft välkomnar Företagarna regeringens beslut att ge Energimarknadsinspektionen (EI) i uppdrag att analysera övervakning och transparens på elmarknaden.

Övergripande synpunkter

EI inleder rapporten med att beskriva förtroendet som något avgörande för en väl fungerande marknad, men konstaterar att det råder en förtroendekris på den svenska elmarknaden. Så långt är EI och Företagarna överens. EI skriver vidare att "elmarknaden är en utvecklad och väl fungerande marknad". Företagarna ser dock flera faktorer som gör oss tveksamma till huruvida det sistnämnda påståendet stämmer. Samägda kärnkraftverk, eftersatt underhåll av kärnkraftverken samt det faktum att stora kapitalkostnader och regleringar skapar höga inträdesbarriärer gör att man kan ifrågasätta om marknaden är så väl fungerande som EI framhåller. Det som ytterligare talar för motsatsen är att elnätstarifferna stigit kraftigt flera år i följd (dessutom varierar de kraftigt även mellan närliggande städer med samma förutsättningar) samt de höga vinster som ett fåtal stora aktörer inkasserar och som i realiteten innebär en förmögenhetsöverföring från konsumenterna till dessa aktörer. Att förtroendet hos allmänheten är lågt är därför föga förvånande.

Bland svenska småföretagare finns en stor oro då osäkerheten om framtida elproduktion, och därmed konkurrenskraftiga priser, är stor. Man känner dessutom en stor maktlöshet då dagens regleringar och infrastruktur missgynnar småskalig produktion, som annars hade varit en möjlighet att få bättre kontroll på sina energikostnader (samtidigt som man bidrar till sveriges mål om en hållbarare

energimix). Det vi nu ser ske är att investeringar, pga osäkerheten, görs utomlands och att småföretagen tvingas kompensera höga energikostnader genom att dra ned på antalet anställda. Det är givetvis negativt för svensk tillväxt och jobbskapande, speciellt med tanke på att över 99 procent av landets företag är små samt att det är dessa som drar svensk tillväxt och sysselsättning, och vars betydelse kommer att öka ytterligare framöver.

EI:s förslag, som syftar till en ökad transparens och insyn på elmarknaden, välkomnas av Företagarna. Vi tror emellertid inte att förslagen är tillräckligt resoluta och kräver därför att EI agerar än mer kraftfullt för att övervaka marknadsaktörerna, speciellt viktigt är detta i fallet med nätbolagen, då de utgör naturliga monopol.

Företagarna

Lars Jagrén

Chef Analys & Opinion

Rebecca Källström

Miljö- och energianalytiker